

Bílá nemoc a její filmová adaptace

Bílá nemoc (1937) je drama, které napsal spisovatel Karel Čapek. Inspiroval se námětem, který mu poskytl jeho přítel, lékař Jiří Foustka. Čapek však jeho námět přepracoval: hlavní postava (lékař) měla být původně zobrazena záporně. Podle Foustky měl být lékař vládcem světa a lidí v něm. Karel Čapek však hlavního hrdinu pojal jako humanistu, který se lidem snaží pomoci od války, a tak nastolit mír. Doktor Galén hledá lék na tzv. bílou nemoc, která sužuje lidstvo. Bílá nemoc je symbolem nacismu, který zasahuje lidská srdce i mysl. Lidé si přejí válku, ale neuvědomují si její následky. Doktor Galén usiluje o mír. Když však s lékem na bílou nemoc dospívá k jedné postavě z dramatu – maršálovi, zfanatizovaný dav dychtící po válce jej ušlape a léčivou látku zničí.

Stejnomený film, který rovněž vznikl roku 1937, končí o poznání optimističtější. Také zde sice doktor Galén umírá, ale před svou smrtí předává lék svému kolegovi – lékaři Martinovi (lékař z blíže neurčené země, pravděpodobně z Československa, k čemuž odkazuje i jeho jméno), postavě, která v původním Čapkově dramatu chybí. Lék je tak i přes Galénovu smrt připraven sloužit lidstvu k uchování míru. V závěru příběhu maršál vyhlásuje mír, čímž je lidstvo od války prozatím oproštěno.

Film má kvalitní zpracování a dodnes je hodnocen poměrně kladně. Kvalitu filmu pozitivně ovlivňují i herecké výkony (Hugo Haas, Zdeněk Štěpánek, Karla Oličová, Václav Vydra st. aj.) a zkušená režie Hugo Haase.

Zdroje

<http://projekty.osu.cz/svetvedy/>

www.csfd.cz

ČAPEK, K. *Bílá nemoc*. Praha: Fr. Borový, 1937.

-jal. *Bílá nemoc*. *Český filmový zpravodaj*, roč. 18, 1938, č. 1–2, s. 4.

LEHÁR, J. a kol. *Česká literatura od počátku k dnešku*. Praha: Nakladatelství lidové noviny, 2008.

PTÁČEK, L a kol. *Panorama českého filmu*. Olomouc: Rubico, 2007.